

Social- og boligminister Sophie Hæstorp Andersens talepapir

Anledning	Samråd AC-AH
Dato / tid	Torsdag d. 23. januar 2025 Kl. 13.15 - 14.15
Sted	S-092
Talens varighed	Ca. 10 min.
Talens formål	Besvarelse af samrådsspm. AC-AH
Publikum og programpunkt	Socialudvalget

Det talte ord gælder

[Indledning]

Tak for motivationen for at indkalde til det her samråd i dag. Jeg er jo meget enig i store dele af den problematik der bliver lagt frem her.

Derfor vil jeg også gerne starte med at takke spørgeren fra SF for at indkalde til endnu et samråd om kommunernes brug af ikke-godkendte tilbud til anbringelser af børn og unge.

For det er jo helt afgørende, at vi sikrer en høj kvalitet i de anbringelser, og at vi sikrer retssikkerheden for vores børn og unge.

Det mener jeg, at vi dels skal gøre gennem konkrete tiltag nu og her – det vender jeg tilbage til om lidt – og dels gennem et vedvarende fokus på høj kvalitet i anbringelser.

Jeg kan forstå på en artikel i Altinget, at jeg i min korte tid som minister har sat Danmarksrekord i antal samråd før jul. 10 styks på bare fire måneder.

Og nu tager vi jo altså hul på det nye år, hvor jeg i dag er blevet stillet seks spørgsmål, som jeg vil besvare i den rækkefølge, de er blevet stillet.

[Spm. AC: Den konkrete sag og muligheden for et strakstilsyn]

Jeg vil starte med at besvare spørgsmål AC, der jo handler om en helt konkret sag i Norddjurs Kommune, og om muligheden for at indføre strakstilsyn med ikke-godkendte tilbud.

Som minister kan jeg ikke gå ind i de konkrete sager, men der kan ikke være to meninger om, at de informationer, der har været fremme i pressen, i sagen om Norddjurs Kommune, er dybt, bekymrende.

Jeg vil gerne understrege, at alle anbragte børn og unge skal have trygge og stabile rammer. Det gælder også, når anbringelsen i det konkrete tilbud er for en kortere periode. Det må jo ikke være en undskyldning, at fordi man gør det i en kortvarig periode, at det så ikke er trygt og stabilt.

Jeg finder det derfor også positivt, at socialtilsynet har en ekstra opmærksomhed på det konkrete tilbud, som lige nu er under skærpet tilsyn.

Herudover giver den konkrete sag mig anledning til at gentage, at det er kommunerne, der har ansvaret for at overholde reglerne. Ligesom det er kommunerne, der har ansvaret for at opfylde forsyningsforpligtelsen.

Og jeg mener fortsat, at reglerne for brugen af ikke-godkendte tilbud efter § 12 stk. 3. i barnets lov er helt klare.

Der er en mulighed, der kan anvendes *midlertidigt* – det var ordføreren også inde på - i helt særlige situationer, hvor der ikke findes plads på et egnet og godkendt tilbud til barnet eller den unge.

Når det er sagt, så har den seneste tids mediedækning af anvendelsen af ikke-godkendte tilbud i blandt andet Norddjurs og i Hvidovre Kommune givet anledning til en række tiltag, som skal gøre os klogere på praksis og på behovet for eventuelle lovgivningsmæssige tiltag.

Jeg er derfor også enormt glad for den *Aftale om udmøntning af tre initiativer i rammeaftale af d. 2. maj 2024 om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet* som regeringen (SVM) og Liberal Alliance, Det konservative Folkeparti og Radikale Venstre har indgået her den 20. januar.

Som en del af aftalen følger det nemlig blandt andet, at der skal igangsættes et arbejde, der skal undersøge mulige regelændringer, der kan dæmme op for snyd og svigt på sociale tilbud. Arbejdet skal samtidig undersøge muligheder i forhold til regulering af anvendelsen af ikke-godkendte tilbud. Og når vi har afsluttet dette, er vi klogere på, hvilke veje der er relevante at se på fremadrettet.

Derudover har ministeriet indledt dialog med Kommunernes Landsforening om kommunernes brug af ikke-godkendte tilbud. Og jeg har bedt mit ministerium om at udsende et brev til alle kommuner om deres brug af denne form for tilbud.

Med denne viden vil jeg så vurdere, om der er behov for yderligere regulering af lovgivningen om de ikke-godkendte tilbud, herunder om der er behov for at genbesøge tilsynsreglerne.

[Spm. AD: Tiltag til orientering af kommunen]

I spørgsmål AD spørges til tiltag for at sikre, at kommunen altid orienteres, når der oprettes nye ikke-godkendte tilbud til anbringelser indenfor en kommune.

Jeg kan her oplyse, at det følger af reglerne i barnets lov, at i tilfælde hvor en kommune vælger et anbringelsessted beliggende udenfor kommunens grænser, så skal den anbringende kommune altid orientere den kommune, hvor anbringelsesstedet er beliggende om anbringelsen.

Det gælder også, hvis der er tale om en anbringelse i et ikke-godkendt tilbud.

I de tilfælde, hvor kravet om orientering af beliggenhedskommunen ikke er blevet efterlevet der er det selvsagt ikke nødvendigvis muligt for kommunen at have kendskab til anbringelsen og anbringelsesstedet.

For at sikre, at kommunerne er opmærksomme på disse regler, har ministeriet også udsendt den omtalte orienteringsskrivelse til alle kommuner, der netop har til hensigt at belyse og understrege reglerne for brugen af ikke-godkendte tilbud.

Spørgsmålet vil samtidig kunne indgå i drøftelserne i det videre arbejde omkring inddæmning af snyd og svigt på sociale tilbud i regi af det arbejde der som nævnt skal igangsættes som led i udmøntningen af rammeaftalen.

På baggrund af de forskellige tiltag til afdækning vil det så skulle vurderes, hvorvidt og hvordan der er behov for yderligere tiltag og eventuel regulering på området.

[Spm. AE: Forhandlinger vedr. kvalitet i anbringelser]

I spørgsmål AE spørges der til forhandlinger i regi af Børnene Først om kvalitet i anbringelser, og om det kan være med til at afhjælpe de udfordringer, der har været fremme vedrørende de ikke-godkendte tilbud.

Med Børnene Først-aftalen har vi afsat varige midler til en såkaldt kvalitetsramme, som skal anvendes til at højne kvaliteten på døgninstitutioner og opholdssteder.

Den oplagte målgruppe for kvalitetsrammen vil derfor være børne- og ungehjem, der er godkendt af socialtilsynet, med det formål at sikre et uddannelses- og kompetenceløft blandt medarbejderne. Det skal øge kvaliteten i indsatsen for de anbragte børn og unge.

Derudover indgår det også i aftalen om Børnene Først, at plejefamilieområdet skal reformeres og styrkes. Og det er et

arbejde jeg, som I nok ved, er meget optaget af, og som vi også skal drøfte i aftalekredsen.

Men i forhold til kvalitetsrammen fremgår det af Børnene Først-aftalen, at den konkrete udmøntning af midlerne i kvalitetsrammen skal ske i forlængelse af evalueringen af det specialiserede socialområde.

Og da der fortsat udestår politiske forhandlinger om en specialeplanlægning, er midlerne for 2022, 2023 og 2024 udmøntet i form af ansøgningspuljer.

Den løsning har aftalekredsen bag Børnene Først været inddraget i og givet tilsagn til – og det er jeg glad for, for der har nemlig været en stor interesse for de puljer, og alle midlerne er blevet udmøntet til forskellige børne- og ungehjem.

I overensstemmelse med ordlyden i Børnene Først-aftalen, vil der derudover blive taget stilling til udmøntning af midlerne i kvalitetsrammen fra 2025 og frem i forbindelse med udviklingen af en model for en specialeplanlægning som opfølgning på evalueringen af det specialiserede socialområde.

Aftalekredsen bag Børnene Først, der i sin tid har besluttet at afsætte midlerne til kvalitetsrammen, vil selvfølgelig blive inddraget i den fremtidige udmøntning af midlerne.

Selvom jeg ville ønske – ikke mindst for de børn og unge, det her det handler om – at arbejdet kunne gå stærkere, så vil jeg slå fast, at vi løbende har inddraget aftalekredsen og har gjort, hvad vi kunne for efterleve aftalen.

Og det vil jeg selvfølgelig også gøre fremadrettet.

[Spm. AF: Kontrol af CVR-registre]

Jeg bliver i spørgsmål AF spurgt til, om jeg vil iværksætte tiltag til at kontrollere cvr-registre med henblik på at forhindre ejerkredse i at flytte borgere fra en virksomhed til en anden.

Først og fremmest vil jeg sige, at CVR-registeret hører under Erhvervsministeriets ressortområde. Jeg har derfor ikke som

social- og boligminister beføjelser til at iværksætte tiltag om dette.

I stedet ser jeg meget frem til resultatet af det arbejde, der skal igangsættes for at undgå snyd og svigt på sociale tilbud, og som er aftalt som led i aftalen om udmøntningen af rammeaftalen på handicapområdet.

Her skal det blandt andet undersøges, hvilke eventuelle muligheder der er i forhold til reguleringen af anvendelsen af ikke-godkendte tilbud.

[Spm. AG: Mulighed for at handle på bekymring for anbragte unges trivsel]

Jeg bliver i spørgsmål AG spurgt til, hvilke muligheder en kommune har for at handle på en bekymring for anbragte børn og unges trivsel, hvis ikke de kender til anbringelseskommunen eller virksomhedens tilstedeværelse i kommunen.

Jeg vil igen gerne slå fast, at den anbringende kommune har pligt til at orientere beliggenhedskommunen om anbringelsen. Det gælder også ved anbringelser på ikke-godkendte tilbud.

Som jeg har forstået i pressen handler det om at Ringsted ikke havde orienteret Norddjurs Kommune, men det er det der står i pressen.

Derudover så er der en række handlemuligheder i de tilfælde, hvor kommunen så bliver gjort bekendt med bekymrende forhold hos et barn eller en ung.

Enhver der oplever, at en kommune ikke foretager de fornødne sagsbehandlingsskridt eller træffer fornødne afgørelser i overensstemmelse med barnets bedste, kan underrette Ankestyrelsen.

Derefter er det Ankestyrelsen der vurderer, hvorvidt der er grundlag for at tage sagen op efter reglerne i § 151 i barnets lov.

På samme vis kan alle – herunder også kommuner og privatpersoner – rette henvendelse til tilsynet med kommunerne i Ankestyrelsen, der kan beslutte om den konkrete sag vil få konsekvenser inden for de beføjelser Ankestyrelsen som tilsynsmyndighed har.

[Spm. AH: Socialtilsynets reaktionstid]

Endelig bliver jeg i spørgsmål AH spurgt til, hvor lang tid det tager socialtilsynet at reagere på en bekymring vedrørende en ung anbragt, hvis en kommune eller andre henvender sig omkring bekymrende forhold på et ikke-godkendt tilbud.

Det er først og fremmest den anbringende kommunes ansvar at handle på underretninger om bekymrende forhold for et anbragt barn eller ung.

Socialtilsynet fører tilsyn med godkendte tilbud, og har ikke beføjelser i forhold til ikke-godkendte tilbud.

Som følge af den skærpede underretningspligt har tilsynet dog pligt til at underrette kommunen i tilfælde, hvor de bliver bekendt med bekymrende forhold hos et barn eller en ung.

Og så vil jeg igen henvise til, at alle – og det gælder også socialtilsynene - kan henvende sig til det kommunale tilsyn i Ankestyrelsen, hvis de bliver bekendt med kommuner, der ikke overholder lovgivningen, der kan træffe videre beslutning om evt. at rejse en tilsynssag. Det kan bl.a. være om kommunernes brug af ikke-godkendte tilbud.

[Afrunding]

Afslutningsvis så ser jeg frem til resultaterne af arbejdet for at sikre at alle børn og unge oplever anbringelser af høj kvalitet - uden snyd og svigt.

Jeg ser derfor også frem til at dykke ned i det videre arbejde i regi af *Rammeaftalen om en langsigtet og bæredygtig udvikling af handicapområdet*, og det videre samarbejde i regi af kredsen omkring Børnene først.

Tak for ordet.